

યુવક મંડળ સ્તરીય સત્સંગદીક્ષા મુખપાઠ

શ્લોકસૂચિ : શ્રેણી - ૩

1. સ્વામિનારાયણઃ સાક્ષાદ્ અક્ષરપુરુષોત્તમઃ ।
સર્વેભ્યઃ પરમાં શાંતિમ્ આનંદં સુખમર્પયેત્ ॥૧॥
2. દેહોયં સાધનં મુક્તેરૂ-ન ભોગમાત્રસાધનમ્ ।
દુર્લભો નશ્વરશ્ચાયં વારંવારં ન લભ્યતે ॥૨॥
3. લૌકિકો વ્યવહારસ્તુ દેહનિર્વાહહેતુકઃ ।
નૈવ સ પરમં લક્ષ્યમ્ અસ્ય મનુષ્યજન્મનઃ ॥૩॥
4. નાશાય સર્વદોષાણાં બ્રહ્મસ્થિતેરવાપ્તયે ।
કર્તુ ભગવતો ભક્તિમ્ અસ્ય દેહસ્ય લંભનમ્ ॥૪॥
5. સર્વમિદં હિ સત્સંગાલ્-લભ્યતે નિશ્ચિતં જનૈઃ ।
અતઃ સદૈવ સત્સંગઃ કરણીયો મુમુક્ષુભિઃ ॥૫॥
6. સત્સંગઃ સ્થાપિતસ્તસ્માદ્ દિવ્યોયં પરબ્રહ્મણા ।
સ્વામિનારાયણેનેહ સાક્ષાદેવાવતીર્ય ચ ॥૬॥
7. સત્સંગસ્યાસ્ય વિજ્ઞાનં મુમુક્ષૂણાં ભવેદિતિ ।
શાસ્ત્રં સત્સંગદીક્ષેતિ શુભાશયાદ્ વિરચ્યતે ॥૭॥
8. સત્યસ્ય સ્વાત્મનઃ સંગઃ સત્યસ્ય પરમાત્મનઃ ।
સત્યસ્ય ચ ગુરોઃ સંગઃ સચ્છાસ્ત્રાણાં તથૈવ ચ ॥૮॥

9. વિજ્ઞાતવ્યમિદં સત્યં સત્સંગસ્ય હિ લક્ષણમ્।
કુર્વન્નેવંવિધં દિવ્યં સત્સંગં સ્યાત્ સુખી જનઃ॥૯॥
10. દીક્ષેતિ દૃઢસંકલ્પઃ સશ્રદ્ધં નિશ્ચયોચલઃ।
સમ્યક્ સમર્પણં પ્રીત્યા નિષ્ઠા પ્રતં દૃઢાશ્રયઃ॥૧૦॥
11. શાસ્ત્રેસ્મિંજ્ઞાપિતા સ્પષ્ટમ્ આજ્ઞોપાસનપદ્ધતિઃ।
પરમાત્મ-પરબ્રહ્મ-સહજાનંદ-દર્શિતા ॥ ૧૧ ॥
12. સ્વામિનારાયણેન ન્ય-દૃઢપરમભક્તયે।
ગૃહીત્વાશ્રયદીક્ષાયા મંત્રં સત્સંગમાખ્યુયાત્ ॥૧૮॥
13. ધન્યોસ્મિ પૂર્ણકામોસ્મિ નિષ્પાપો નિર્ભયઃ સુખી।
અક્ષરગુરુયોગેન સ્વામિનારાયણાશ્રયાત્ ॥૧૯॥
14. ઉત્તિષ્ઠ સહજાનંદ શ્રીહરે પુરુષોત્તમ।
ગુણાતીતાક્ષર બ્રહ્મન્ ઉત્તિષ્ઠ કૃપયા ગુરો ॥૬૪॥
15. આગમ્યતાં હિ પૂજાર્થમ્ આગમ્યતાં મદાત્મતઃ।
સાન્નિધ્યાદ્ દર્શનાદ્ દિવ્યાત્ સૌભાગ્યં વર્ધતે મમ ॥૬૫॥
16. ભક્ત્યૈવ દિવ્યભાવેન પૂજા તે સમનુષ્ઠિતા।
ગચ્છાથ ત્વં મદાત્માનમ્ અક્ષરપુરુષોત્તમ ॥ ૭૩ ॥
17. ગુરું બ્રહ્મસ્વરૂપં તુ વિના ન સંભવેદ્ ભવે।
તત્ત્વતો બ્રહ્મવિદ્યાયાઃ સાક્ષાત્કારો હિ જીવને ॥૨૨॥
18. નોત્તમો નિર્વિકલ્પશ્ચ નિશ્ચયઃ પરમાત્મનઃ।
ન સ્વાત્મબ્રહ્મભાવોપિ બ્રહ્માક્ષરં ગુરું વિના ॥૨૩॥
19. નૈવાપિ તત્ત્વતો ભક્તિઃ પરમાનંદપ્રાપણમ્।
નાપિ ત્રિવિધતાપાનાં નાશો બ્રહ્મગુરું વિના ॥૨૪॥

20. અતઃ સમાશ્રયેન્નિત્યં પ્રત્યક્ષમક્ષરં ગુરુમ્ ।
સર્વસિદ્ધિકરં દિવ્યં પરમાત્માનુભાવકમ્ ॥૨૫॥
21. સ્વામિનારાયણઃ સાક્ષાદ્ અક્ષરાધિપતિર્હરિઃ ।
પરમાત્મા પરબ્રહ્મ ભગવાન્ પુરુષોત્તમઃ ॥૮૬॥
22. સ એકઃ પરમોપાસ્ય ઈષ્ટદેવો હિ નઃ સદા ।
તસ્યૈવ સર્વદા ભક્તિઃ કર્તવ્યાનન્યભાવતઃ ॥૮૭॥
23. સાક્ષાદ્ બ્રહ્માક્ષરં સ્વામી ગુણાતીતઃ સનાતનમ્ ।
તસ્ય પરંપરાધાપિ બ્રહ્માક્ષરસ્ય રાજતે ॥૮૮॥
24. ગુણાતીતસમારબ્ધ-પરંપરાપ્રતિષ્ઠિતઃ ।
પ્રકટાક્ષરબ્રહ્મૈકઃ સંપ્રદાયેસ્તિ નો ગુરુઃ ॥૮૯॥
25. એક એવેષ્ટદેવો નઃ એક એવ ગુરુસ્તથા ।
એકશ્ચૈવાપિ સિદ્ધાંત એવં નઃ એકતા સદા ॥૧૦૦॥
26. સિદ્ધાંતં સુવિજનીયાદ્ અક્ષરપુરુષોત્તમમ્ ।
બ્રહ્મવિદ્યાત્મકં દિવ્યં વૈદિકં ચ સનાતનમ્ ॥૧૦૧॥
27. જીવસ્તથેશ્વરશ્ચૈવ માયા બ્રહ્માક્ષરં તથા ।
પરબ્રહ્મેતિ તત્ત્વાનિ ભિન્નાનિ પંચ સર્વદા ॥૧૦૨॥
28. નિત્યાન્યથ ચ સત્યાનિ વિજ્ઞેયાનિ મુમુક્ષુભિઃ ।
સ્વામિનારાયણેનૈવં સિદ્ધાંતિતં સ્વયં સ્ફુટમ્ ॥૧૦૩॥
29. તેષુ માયાપરૌ નિત્યમ્ અક્ષરપુરુષોત્તમૌ ।
જીવાનામીશ્વરાણાં ચ મુક્તિસ્તદ્યોગતો ભવેત્ ॥૧૦૪॥

30. પરમાત્મા પરબ્રહ્મ પરં બ્રહ્માક્ષરાત્ સદા ।
બ્રહ્માપિ સેવતે તં ચ દાસભાવેન સર્વદા ॥૧૦૫॥
31. સર્વકર્તા ચ સાકારઃ સર્વોપરિ સદા હરિઃ ।
મુમુક્ષુણાં વિમોક્ષાય પ્રકટો વર્તતે સદા ॥૧૦૬॥
32. બ્રહ્માક્ષરગુરુદ્વારા ભગવાન્ પ્રકટઃ સદા ।
સહિતઃ સકલૈશ્વર્યેઃ પરમાનંદમર્પયન્ ॥૧૦૭॥
33. પ્રીતિઃ કાર્યાત્મબુદ્ધિશ્ચ બ્રહ્માક્ષરે ગુરૌ દઢા ।
પ્રત્યક્ષભગવદ્ભાવાત્ સેવ્યો ધ્યેયઃ સ ભક્તિતઃ ॥૧૦૮॥
34. સ્વામિનારાયણો મંત્રો દિવ્યશ્ચાલૌકિકઃ શુભઃ ।
જપ્યોયં સકલૈર્ભક્તૈર્-દત્તોયં હરિણા સ્વયમ્ ॥૧૦૯॥
35. અક્ષરં બ્રહ્મ વિજ્ઞેયં મંત્રે સ્વામીતિ શબ્દતઃ ।
નારાયણેતિ શબ્દેન તત્પરઃ પુરુષોત્તમઃ ॥૧૧૦॥
36. સ્વામિનારાયણેનેહ સિદ્ધાંતોયં પ્રબોધિતઃ ।
ગુરુભિશ્ચ ગુણાતીતૈર્-દિગંતેયં પ્રવર્તિતઃ ॥૧૧૧॥
37. યજ્ઞપુરુષદાસેન સ્થાપિતો મૂર્તિમત્તયા ।
ગુરુચરિત્રગ્રંથેષુ પુનરયં દઢાયિતઃ ॥૧૧૨॥
38. પ્રમુખગુરુણા યોયં સ્વીયાક્ષરૈઃ સ્થિરીકૃતઃ ।
સાક્ષાદ્ ગુરોઃ પ્રસંગેન લભ્યતેયં હિ જીવને ॥૧૧૩॥
39. અયમેવ સ સિદ્ધાંતો મુક્તિપ્રદઃ સનાતનઃ ।
ઉચ્યતે દર્શનં દિવ્યમ્ અક્ષરપુરુષોત્તમમ્ ॥૧૧૪॥

40. સિદ્ધાંતં પરમં દિવ્યમ્ એતાદૃશં વિચિંતયન્ ।
સત્સંગં નિષ્ઠયા કુર્યાદ્ આનંદોત્સાહપૂર્વકમ્ ॥૧૧૫॥
41. નિજાત્માનં બ્રહ્મરૂપં દેહત્રયવિલક્ષણમ્ ।
વિભાવ્યોપાસનં કાર્યં સદૈવ પરબ્રહ્મણઃ ॥૧૧૬॥
42. દૃશ્યો ન માનુષો ભાવો ભગવતિ તથા ગુરૌ ।
માયાપરૌ યતો દિવ્યા-વક્ષરપુરુષોત્તમૌ ॥૧૩૧॥
43. વિશ્વાસઃ સુદૃઢીકાર્યો ભગવતિ તથા ગુરૌ ।
નિર્બલત્વં પરિત્યાજ્યં ધાર્ય ધૈર્યં હરેર્બલમ્ ॥૧૩૨॥
44. પ્રસંગઃ પરયા પ્રીત્યા બ્રહ્માક્ષરગુરોઃ સદા ।
કર્તવ્યો દિવ્યભાવેન પ્રત્યક્ષસ્ય મુમુક્ષુભિઃ ॥૧૩૪॥
45. બ્રહ્માક્ષરે ગુરૌ પ્રીતિર્-દૃઢૈવાસ્તિ હિ સાધનમ્ ।
બ્રહ્મસ્થિતેઃ પરિપ્રાપ્તેઃ સાક્ષાત્કારસ્ય ચ પ્રભોઃ ॥૧૩૫॥
46. બ્રહ્મગુણસમાવાપ્ત્યૈ પરબ્રહ્માનુભૂતયે ।
બ્રહ્મગુરોઃ પ્રસંગાનાં કર્તવ્યં મનનં સદા ॥૧૩૬॥
47. મનસા કર્મણા વાચા સેવ્યો ગુરુહરિઃ સદા ।
કર્તવ્યા તત્ર પ્રત્યક્ષ-નારાયણસ્વરૂપધીઃ ॥૧૩૭॥
48. શૃણુયાન્ન વદેન્નાપિ વાર્તા હીનાં બલેન ચ ।
બલપૂર્ણાં સદા કુર્યાદ્ વાર્તાં સત્સંગમાસ્થિતઃ ॥૧૩૮॥
49. વાર્તા કાર્યા મહિમ્નો હિ બ્રહ્મપરમબ્રહ્મણોઃ ।
તત્સંબંધવતાં ચાપિ સસ્નેહમાદરાત્ સદા ॥૧૩૯॥

50. સત્સંગિષુ સુહૃદ્ભાવો દિવ્યભાવસ્તથૈવ ચ।
અક્ષરબ્રહ્માભાવશ્ચ વિધાતવ્યો મુમુક્ષુણા ॥૧૪૦॥
51. પરમાત્મપરબ્રહ્મ - સ્વામિનારાયણપ્રભોઃ।
બ્રહ્માક્ષરસ્વરૂપસ્ય ગુણાતીતગુરોસ્તથા ॥૧૪૧॥
52. તદર્પિતસ્ય દિવ્યસ્ય સિદ્ધાંતસ્ય ચ સર્વદા।
ભક્તાનાં તસ્મિન્નૈવાનાં ચ પક્ષો ગ્રાહ્યો વિવેકતઃ ॥૧૪૨॥
53. અંતર્દૃષ્ટિશ્ચ કર્તવ્યા પ્રત્યહં સ્થિરચેતસા।
કિં કર્તુમાગતોસ્મીહ કિં કુર્વેહમિહેતિ ચ ॥૧૪૫॥
54. સંપ્રાપ્યાક્ષરરૂપત્વં ભજેયં પુરુષોત્તમમ્।
પ્રત્યહં ચિંતયેદેવં સ્વીયલક્ષ્યમતંદ્રિતઃ ॥૧૪૬॥
55. કર્તાયં સર્વહર્તાયં સર્વોપરિ નિયામકઃ।
પ્રત્યક્ષમિહ લબ્ધો મે સ્વામિનારાયણો હરિઃ ॥૧૪૭॥
56. અત એવાસ્મિ ધન્યોહં પરમભાગ્યવાનહમ્।
કૃતાર્થશ્ચૈવ નિઃશંકો નિશ્ચિંતોસ્મિ સદા સુખી ॥૧૪૮॥
57. એવં પ્રાપ્તેર્મહિમ્નશ્ચ પ્રત્યહં પરિચિંતનમ્।
પ્રભોઃ પ્રસન્નતાયાશ્ચ કાર્યં સ્થિરેણ ચેતસા ॥૧૪૯॥
58. દેહત્રય-ત્ર્યવસ્થાતો જ્ઞાત્વા ભેદં ગુણત્રયાત્।
સ્વાત્મનો બ્રહ્મણૈકત્વં પ્રતિદિનં વિભાવયેત્ ॥૧૫૦॥
59. પ્રત્યહમનુસંધેયા જગતો નાશશીલતા।
સ્વાત્મનો નિત્યતા ચિંત્યા સચ્ચિદાનંદરૂપતા ॥૧૫૧॥

60. ભૂતં યચ્ચ ભવધચ્ચ યદેવાગ્રે ભવિષ્યતિ ।
સર્વં તન્મે હિતાયૈવ સ્વામિનારાયણેચ્છયા ॥૧૫૨॥
61. માનેર્ષાકામક્રોધાદિ-દોષાવેગો ભવેત્ તદા ।
અક્ષરમહામિત્યાદિ શાંતમના વિચિંતયેત્ ॥૧૫૪॥
62. મયા સહ સદૈવાસ્તિ સર્વદોષનિવારકઃ ।
સ્વામિનારાયણઃ સાક્ષાદ્ એવં બલં ચ ધારયેત્ ॥૧૫૫॥
63. સુખે નોચ્છૃંખલો ભૂયાદ્ દુઃખે નોદ્વેગમાખ્નુયાત્ ।
સ્વામિનારાયણેચ્છાતઃ સર્વં પ્રવર્તતે યતઃ ॥૧૬૯॥
64. વિશેષસંયમઃ પાલ્યઃ કૌમાર્યે યૌવને તથા ।
અયોગ્યસ્પર્શદૃશ્યાદ્યાસૂ-ત્યાજ્યાઃશક્તિવિનાશકાઃ ॥૨૧૩॥
65. શુભાશુભપ્રસંગેષુ મહિમસહિતં જનઃ ।
પવિત્રાં સહજાનંદ-નામાવલિં પઠેત્ તથા ॥૨૭૬॥
66. ભગવાન્ સર્વકર્તાસ્તિ દયાલુઃ સર્વરક્ષકઃ ।
સ એવ નાશકઃ સર્વ-સંકટાનાં સદા મમ ॥૪૪॥
67. ભગવાન્ કુરુતે યદ્ધિ હિતાર્થમેવ તત્સદા ।
પ્રારબ્ધં મે તદિચ્છૈવ સ એવ તારકો મમ ॥૪૫॥
68. નૂનં નંક્ષ્યંતિ મે વિદ્વાઃ પાપદોષાશ્ચ દુર્ગુણાઃ ।
નૂનં પ્રાપ્સ્યામ્યહં શાંતિમાનંદં પરમં સુખમ્ ॥૪૬॥
69. યતો માં મિલિતઃ સાક્ષાદ્ અક્ષરપુરુષોત્તમઃ ।
નિશ્ચયેન તરિષ્યામિ દુઃખજાતં હિ તદ્બલાત્ ॥૪૭॥

70. વિચાર્યેવં બલં રક્ષેદ્ નાશ્રિતો નિર્બલો ભવેત્।
આનંદિતો ભવેન્નિત્યં ભગવદ્બલવૈભવાત્ ॥૪૮॥
71. નિંદાલજ્જાભયાપદ્ભ્યઃ સત્સંગં ન પરિત્યજેત્।
સ્વામિનારાયણં દેવં તદ્ભક્તિં કર્હિચિદ્ ગુરુભૂ ॥૧૨૧॥
72. અહો ઈહૈવ નઃ પ્રાપ્તાવક્ષરપુરુષોત્તમૌ।
તત્પ્રાપ્તિગૌરવાન્નિત્યં સત્સંગાનંદમાપ્નુયાત્ ॥૧૨૮॥
73. આજ્ઞાં ભગવતો નિત્યં બ્રહ્મગુરોશ્ચ પાલયેત્।
જ્ઞાત્વા તદનુવૃત્તિં ચ તામેવાનુસરેદ્ દૃઢભૂ ॥૧૪૩॥
74. કુદૃષ્ટ્યા પુરુષૈર્નૈવ સ્ત્રિયો દશ્યાઃ કદાચન।
એવમેવ કુદૃષ્ટ્યા ચ સ્ત્રીભિર્દશ્યા ન પૂરુષાઃ ॥૧૮૦॥
75. અશ્લીલં યત્ર દશ્યં સ્યાદ્ ધર્મસંસ્કારનાશકમ્।
નાટકચલચિત્રાદિ તન્ન પશ્યેત્ કદાચન ॥૧૮૫॥